

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžrk/1/2020
Identifikačné číslo spisu: 1017201951
Dátum vydania rozhodnutia: 12.02.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1017201951.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu (spravodajca) a sudcov Mgr. Viliama Pohančeniaka a JUDr. Moniky Valašikovej, PhD. v právnej veci sťažovateľky (pôvodne žalobkyňa): F. O., nar. XX.XX.XXXX, H., zastúpená: JUDr. Boris Bednár, advokát, Štefánikova 873/9, 058 01 Poprad, proti žalovanému: Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, odbor pozemkový, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava, za účasti ďalšieho účastníka: JRD Spišská Teplica, s.r.o., IČO: 45 281 092, Lesná 457, 059 34 Spišská Teplica, zastúpený: Advokátska kancelária Lebovič s.r.o., Tomášikova 10/B, 821 01 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo spisu 2816/2017-420 číslo záznamu 21757/2017 zo dňa 22.09.2017, v konaní o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/283/2017-52 zo dňa 05.09.2019, takto

rozhodol:

Kasačnú sťažnosť z a m i e t a.

Účastníkom konania právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave zamietol žalobu žalobkyne o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 2816/2017-420, číslo záznamu 21757/2017 zo dňa 22.09.2017, ktorým žalovaný podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov zamietol rozklad žalobkyne a potvrdil prvostupňové rozhodnutie žalovaného č. 142/2016-430 z 29. mája 2017.

2. Rozhodnutím č. 142/2016-430 z 29. mája 2017, žalovaný v mimo odvolacom konaní podľa § 65 ods. 2 Správneho poriadku zmenil právoplatné rozhodnutie Okresného úradu Prešov, odboru opravných prostriedkov č.j. OU-PO-OOP4-2015/002837-DRA zo dňa 13.04.2015, podľa § 65 ods. 2 správneho poriadku tak, že nevyhovel námietke účastníka konania F. O., bytom H. podanej proti projektu pozemkových úprav a výpisu z rozdeľovacieho plánu v katastrálnom území Q., v ktorej F. O. uvádzala, že „nesúhlasí s presunom pôvodného pozemku E KN č. 2165 a žiadala ho ponechať na pôvodnom mieste“.

3. Postup Okresného úradu Prešov, odboru opravných prostriedkov, ktorým vyhodnocoval primeranosť hodnoty pozemkov vo vlastníctve odvolateľa samostatne za projektový blok „F“, nebol podľa žalovaného v súlade s § 11 ods. 4 zákona o pozemkových úpravách. Primeranosť nových pozemkov v hodnote a výmere podľa § 11 ods. 4 a 5 zákona o pozemkových úpravách bola, podľa údajov vyplývajúcich zo spisového materiálu, dodržaná v rámci povolenej desať percentnej tolerancie. Tým, že Okresný úrad Prešov vyhovel námietke účastníka konania, napriek tomu, že pre jej vyhovenie neboli splnené zákonné dôvody, porušil zákon v ustanoveniach § 11 ods. 4 a 5 a § 13 ods. 6 zákona č. 330/1991 Zb., konštatoval žalovaný.

4. Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že žalovaný postupoval správne, keď v preskúmvanej veci primeranosť v hodnote a vo výmere posúdil za celé pozemkové vlastníctvo žalobkyne v celom obvode projektu pozemkových úprav a nie podľa jej jednotlivých pozemkov tak, ako to v žalobe uvádzala. Primeranosť pozemkov i podľa názoru krajského súdu nie je možné posudzovať samostatne bez zohľadnenia výmery a hodnoty pozemkov v ostatných projektových blokoch PÚ Spišská Teplica.

5. Krajský súd konštatoval, že v prípade pôvodných a nových pozemkov žalobkyne bola dodržaná primeranosť vo výmere aj hodnote podľa § 11 ods. 4 a ods. 5 zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách (koeficienty primeranosti sú (+) 1,51 % vo výmere a (-) 0,16 % v hodnote). Primeranosť pozemkov (ich hodnoty a výmery) sa nemá posudzovať podľa jednotlivých pozemkov, ale za celé pozemkové vlastníctvo jedného vlastníka v celom obvode projektu pozemkových úprav. Žalobkyni bolo taktiež Okresným úradom v Poprade dňa 19.3.2014 a 8.10.2014 vysvetlené, že pôvodná parcela E KN č. 2165 sa nachádza uprostred hospodárskeho dvora, pričom vlastní 1/2 z celkovej výmery 806 m², teda 403 m². V súlade s platnými zásadami umiestenia nových pozemkov bol žalobkyni navrhnutý v projektovom bloku F nový pozemok č. 2021 s výmerou 403 m² s vlastníckym podielom 1/1. Obsahom a cieľom pozemkových úprav je racionálne priestorové usporiadanie pozemkového vlastníctva a ostatného nehnuteľného poľnohospodárskeho majetku, ktorý je v súlade s funkciami poľnohospodárskej krajiny a prevádzkovo - ekonomickými hľadiskami moderného poľnohospodárstva. Z tohto dôvodu a v súlade so zásadami umiestenia nových pozemkov vychádzal aj návrh nového pozemku č. 2021, ktorý zosúladí užívacie pomery a vlastnícke práva, ktoré slúžia na zabezpečenie chodu a rozvoja družstva, ktoré je pôvodným väčšinovým vlastníkom pozemkov v hospodárskom dvore. Umiestnenie nového pozemku bolo tiež navrhnuté v súlade s platnými zásadami na umiestnenie nových pozemkov v obvode PPU Spišská Teplica.

6. I z hľadiska zníženia rozdrobenosti pozemkového vlastníctva žalobkyne je výsledok pozemkových úprav Spišská Teplica v jej prospech. Z ustanovenia § 11 ods. 3 zákona č. 330/1991 Zb. vyplýva, že pri výbere nových pozemkov sa prihliada aj na výhody získané pozemkovými úpravami. Z administratívneho spisu súd zistil, že žalobkyňa namiesto spoluvlastníctva v 201 pôvodných pozemkov bude vlastníkom 37 nových pozemkov, čo je nesporne v prípade žalobkyne výhoda.

7. Podľa názoru krajského súdu orgán verejnej správy prvého stupňa v danej veci postupoval v súlade so zákonom č. 330/1991 Zb., pri rozhodovaní o námietkach žalobkyne proti výpisu z rozdeľovacieho plánu v projekte pozemkových úprav vychádzal z relevantných skutkových podkladov, zadovaných v procese vyhotovovania projektu pozemkových úprav v k.ú. Q. a preto jeho skutkový a právny záver je správny, ktorý aj náležite odôvodnil v odôvodnení rozhodnutia. Žalovaný sa taktiež riadne a presvedčivo vysporiadal so všetkými námietkami žalobkyne uvedenými v jej rozklade voči prvostupňovému rozhodnutiu. Preto krajský súd žalobu ako nedôvodnú podľa § 190 SSP zamietol.

8. Proti tomuto rozsudku podala sťažovateľka v zastúpení advokátom včas kasačnú sťažnosť. Namietala, že zápisnica z pojednávania pred krajským súdom je nepreskúmateľná.

Dňa 05.09.2019 sa Krajskom súde v Bratislave konalo pojednávanie vo veci sp. zn. 1S/283/2017. V zápisnici z pojednávania je uvedené, že „...po otvorení pojednávania predsedníčka senátu oboznámila s obsahom súdneho a administratívneho spisu“. Zo zápisnice o pojednávaní nie je možné zistiť, ktorými spismi a administratívnymi spismi sa krajský súd v konaní zaoberal a s ktorými stranami spisu a

administratívneho spisu sa súd skutočne skutkovo oboznámil a vykonal. Namietala, že zo zápisnice o pojednávaní nie je možné zistiť, ktoré dôkazy súd v konaní naozaj vykonal.

9. V merite kasačnej sťažnosti sa sťažovateľka pridrižovala dôvodov uvedených v žalobe. Rozhodnutie nie je v súlade s ust. § 11 ods. 4 zákona č. 330/1991 Zb., pretože pozemok, ktorého premiestnenie sťažovateľka namietala má násobne nižšiu hodnotu ako ustanovuje právny predpis. Správny orgán nemôže vychádzať pri posudzovaní hodnoty pozemkov z celkovej hodnoty výmery, ale každému pozemku jednotlivo musí zodpovedať zákonný limit rozdielu v hodnote pozemkov a rovnako musí zodpovedať zákonný limit rozdielu aj celkovej hodnote všetkých pozemkov. Rozhodnutím správneho orgánu bola presunutá parcela, ktorá mala hodnotu, na miesto nachádzajúce sa pri stĺpoch elektrického vedenia vysokého napätia v ochrannom pásme a presunutá parcela nemá totožnú ani porovnateľnú hodnotu ako pôvodná parcela v rámci poľnohospodárskeho dvora. Správny orgán je buď povinný ponúknuť jej jednu parcelu so zákonom určeným limitom na rozdiel hodnôt a v prípade, že je takýchto parcel viac, každá ponúknutá parcela musí spĺňať zákonom stanovený limit hodnôt rozdielov, čo sa v tomto prípade nestalo a rozhodnutie správneho orgánu je nezákonné a zasahuje do môjho vlastníckeho práva chráneného Ústavou SR.

10. Ďalej žiadala, aby kasačný súd rozhodnutím vo veci samej vyriešil, či zákonným subjektom na strane žalovaného má byť Ministerstvo alebo Ministerka pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky. Navrhovala, aby kasačný súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil Krajskému súdu na ďalšie konanie, alternatívne, aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že vyhovie žalobe žalobkyne.

11. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 04.12.2019 ku kasačnej sťažnosti navrhoval, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol. Namietal, že sťažovateľ v kasačnej sťažnosti vo vzťahu k meritu veci neuviedol, žiadne konkrétne skutkové ani právne dôvody. Krajský súd rozhodol správne, keď primeranosť v hodnote a výmere posúdil za celé pozemkové vlastníctvo sťažovateľky v celom obvode pozemkových úprav a nie podľa jednotlivých pozemkov.

12. Ďalší účastník v zastúpení advokátom vo vyjadrení zo dňa 20.11.2019 ku kasačnej sťažnosti uviedol, že pri tvrdených procesných vadách protokolácie do zápisnice o pojednávaní, si sťažovateľka zamenila inštitút oboznámenia priebehu administratívneho konania s dokazovaním. Samotné oboznámenie priebehu administratívneho konania nie je dokazovaním. Pokiaľ ide o vec samu uviedol, že kľúčovou právnou otázkou v tejto veci bolo posúdenie, či sa v rámci pozemkových úprav má posudzovať primeranosť pôvodných a nových pozemkov za celý obvod pozemkových úprav alebo po jednotlivých pozemkoch.

13. Ak by sa mala posudzovať primeranosť hodnoty a výmery za každý pozemok jednotlivo, poprel by sa tým samotný zmysel pozemkových úprav a takýto postup nie je v súlade so zákonom č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, obvodných pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení účinnom do 30.4.2014 („zákon o pozemkových úpravách“). Primeranosť podľa § 11 zákona o pozemkových úpravách sa má posudzovať s ohľadom na celkové vlastníctvo pozemkov pred pozemkovými úpravami apo pozemkových úpravách. Tvrdil, že je logické, že pri pozemkových úpravách sa pozemky jednotlivých vlastníkov „premiestňujú“, mení sa ich počet a pod., inak by nebolo možné dosiahnuť účel pozemkových úprav. Z tohto dôvodu by sa aj primeranosť výmery a hodnoty pozemkov mala posudzovať za celok, t. j. za všetky pozemky jedného vlastníka v celom obvode pozemkových úprav.

14. Primeranosť nových a pôvodných pozemkov sa posudzuje v celkovom súčte výmer a hodnôt všetkých pôvodných a nových pozemkov, nie je ich možné posudzovať jednotlivo, nakoľko dochádza k scelšovaniu výmer z pôvodných pozemkov do nových pozemkov pri dodržaní zákonných podmienok a zásad na umiestnenie nových pozemkov (takýto právny názor bol akceptovaný aj v rámci súdneho prieskumu rozhodnutí - napr. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžr/39/2012 zo dňa 13.11.2012).

Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti v zmysle § 440 SSP, kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 137 ods. 2 a 3 SSP) a kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

Preskúmaním veci kasačný súd zistil, že skutkový problém v tejto veci sa na prvý pohľad javí ako neprímeranosť - ujma na spoluvlastníckom práve sťažovateľky, keďže za pozemok v hospodárskom dvore družstva (v hodnote 197,150 €) bol jej určený menej bonitný pozemok v hodnote 21,40 €. Zásadnou spornou otázkou v konaní zostalo, či výsledok pozemkových úprav možno určiť exaktným párovaním starých a nových pozemkov. Kasačný súd konštatuje, že metódu párovania nie je možné dodržať, pretože výsledkom pozemkových úprav týkajúcich sa pozemkov tohto istého vlastníka v obvode pozemkových úprav je kombinatórium pôvodného a nového stavu vlastníckeho (čl. 10 administratívneho spisu). Sťažovateľka nerozporovala hodnoty pozemkov v kombinatóriu podľa pôvodného a nového stavu.

Preskúmaním veci zistil, že sťažovateľka v námietke podanej dňa 27.08.2014 na Okresnom úrade Poprad proti výpisu z registra nového stavu (RNS) zn. OÚ-PP-PLO-2014/3705-202 zo dňa 18.07.2014 žiadala pozemok parcela č. E-KN 2165 k. ú. Q., ktorá je súčasťou hospodárskeho dvora družstva ponechať na pôvodnom mieste. (Nežiadala peňažné vyrovnanie).

Podľa § 1 ods. 1 zákona SNR č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách (v znení účinnom ku dňu 13.04.2015) obsahom pozemkových úprav je racionálne priestorové usporiadanie pozemkového vlastníctva v určitom území a ostatného nehnuteľného poľnohospodárskeho a lesného majetku s ním spojeného vykonávané vo verejnom záujme v súlade s požiadavkami a podmienkami ochrany životného prostredia a tvorby územného systému ekologickej stability, funkciami poľnohospodárskej krajiny a prevádzkovo-ekonomickými hľadiskami moderného poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a podpory rozvoja vidieka.

Podľa § 1 ods. 2 písm. a/ zákona SNR č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách (v znení účinnom ku dňu 13.04.2015) pozemkové úpravy zahŕňajú zistenie a nové usporiadanie vlastníckych a užívateľských pomerov, ako aj súvisiacich iných vecných práv v obvode pozemkových úprav a nové rozdelenie pozemkov (scelenie, oddelenie alebo iné úpravy pozemkov).

Kasačný súd hodnotil ako podstatnú okolnosť, že na pôvodnej parcele č. E-KN 2165 k. ú. Q., ktorej bola sťažovateľka spoluvlastníčkou v podieli 1 - ica sa nachádza stavba súp. č. XXX (poľnohospodárska budova), ku ktorej sťažovateľka nemala vlastnícky vzťah. Jej návrh - námietka, aby v rámci pozemkových úprav zostala táto parcela na pôvodnom mieste je v rozpore s účelom pozemkových úprav, najmä s racionálnym priestorovým usporiadaním vlastníctva a súvisiacich iných vecných práv.

Kasačný súd zovšeobecňuje, že ponechanie pôvodného spoluvlastníckeho vzťahu k pozemku v hospodárskom dvore v kombinácii s rozdielnym vlastníkom stavby (Poľnohospodárska budova) v rámci pozemkových úprav by bolo v rozpore so zásadou racionálneho priestorového usporiadania pozemkového vlastníctva nehnuteľného poľnohospodárskeho majetku podľa § 1 ods. 1 zákona SNR č. 330/1991 Zb.

Výsledok pozemkových úprav je vždy určitým kompromisom pri usporiadaní vlastníctva. Sťažovateľka v danom prípade izolovane z celkového množstva 201 vlastných usporiadaných parciel, ktoré boli usporiadané do 37 parciel namietala iba túto jednu. Podľa kombinatória z registra pôvodného a nového stavu zo dňa 06.06.2014 (čl. 10 admin. spisu) rozdiel v hodnote celkovo usporiadaného vlastníctva je - 21,52 €, koeficient primeranosti v hodnote je -0,16%. Sťažovateľka nerozporovala hodnoty jednotlivých pozemkov a spoluvlastníckych podielov, ktoré boli uvedené v registri pôvodného a nového stavu.

Celková hodnota parciel sťažovateľky podľa registra pôvodného stavu bola 13.597,152 € a nového stavu 13,618,696 €. V starom stave sťažovateľka mala pozemky v spoluvlastníctve. Výsledkom je usporiadanie vlastníctva, v ktorom má pozemky vo výlučnom vlastníctve, okrem spoločných nehnuteľností v podieli 25059/4604000.

Spornou otázkou zostala primeranosť vyrovnania.

Podľa § 11 ods. 4 prvá veta zákona SNR č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách (v znení účinnom ku dňu 13.04.2015) nové pozemky vlastníka sú primerané, ak rozdiel hodnoty pôvodných pozemkov a nových pozemkov vlastníka nepresahuje desať percent hodnoty pôvodných pozemkov vrátane pozemkov alebo ich časti potrebných na spoločné zariadenia a opatrenia.

Kasačný súd konštatuje, že primeranosť pozemkov (ich hodnoty a výmery) sa v zmysle § 11 ods. 4 prvá veta zákona SNR č. 330/1991 Zb. sa posudzuje komplexne z hľadiska celkového vlastníctva pôvodného a nového pozemkového stavu. Ide o zákonné pravidlo, pri ktorom kasačný súd nezistil jeho neproporcionálny zásah do vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR. Z tohto dôvodu nepodal návrh na začatie konania o súlade uvedeného ustanovenia s Ústavou.

V rámci prejudikatúry kasačný súd poukazuje na skutkovo obdobnú vec, rozsudok NS SR sp. zn. 1 Sžr/39/2012 zo dňa 13.11.2012 v právnej veci žalobkyne A.S. proti Ministerstvu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR v skutkovej časti premiestnenia pozemku v spoluvlastníctve v hospodárskom dvore poľnohospodárskeho družstva, na ktorom sa nachádzala poľnohospodárska stavba. Kasačný súd nezistil dôvod, aby sa odchyľil od tejto prejudikatúry.

Pokiaľ ide o procesné námietky sťažovateľky tak kasačný súd nezistil ich dôvodnosť. Pasívna legitímácia bola správne označená tak, že smeruje proti ministerstvu, ktoré ako orgán verejnej správy má procesnú subjektivitu na základe zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy. Účinky napadnutého rozhodnutia žalovaného sa neviažu na Ministerku, ale na Ministerstvo ako ústredný orgán štátnej správy, v mene ktorého Ministerka koná. Pokiaľ ide o protokoláciu krajského súdu do zápisnice, tak dokazovanie nebolo na pojednávaní vykonávané, ale bola podaná správa o priebehu doterajšieho konania podľa § 112 ods. 1 SSP.

Obiter dictum kasačný súd poukazuje na to, že pozemkové úpravy sú ovládané zásadou aktívnej súčinnosti účastníkov konania pozemkových úprav, ktorí by mali nachádzať vzájomnú zhodu pri usporiadaní vlastníctva a vecných práv. Hodnota predmetu konania prevyšuje náklady trov právneho zastúpenia. V takýchto prípadoch je vhodnejšou formou dohoda vlastníka stavby s vlastníkom pozemku v rámci pozemkových úprav.

O trovách konania pred krajským a kasačným súdom bolo rozhodnuté podľa § 467 ods. 1, 2 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP. Sťažovateľka nemala úspech v kasačnom konaní a ďalší účastník a žalovaný nepreukázali dôvody hodné osobitného zreteľa na priznanie trov v zmysle § 168 a § 169 SSP.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.